

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державна установа «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ НАМН УКРАЇНИ»
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ В ПЕДІАТРІЇ

Матеріали ювілейної X науково-практичної конференції молодих вчених
та студентів з міжнародною участю

Харків 2025

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державна установа «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ НАМН УКРАЇНИ»
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ В ПЕДІАТРІЇ

**Матеріали ювілейної X щорічної науково-практичної
конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю**

27 лютого 2025 року – Харків, 2025. – 75 с.

**Відповідальний за випуск
Волошин К.В.**

Харків 2025

18	<i>Копчук П.Р., Гарас М.Н.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ КАШЛЮКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	24
19	<i>Кошман Т.В., Водолажський М.Л., Фоміна Т.В., Сидоренко Т.П.</i> ДЖЕРЕЛА ПРОФЕСІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ І ПІДЛІТКІВ	25
20	<i>Кошман Т.В., Водолажський М.Л., Фоміна Т.В., Сидоренко Т.П.</i> СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ ФАХІВЦІВ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ І ПІДЛІТКІВ	27
21	<i>Лазарук В.В.</i> ГЕНЕТИЧНА СКЛАДОВА КОЛОРЕКТАЛЬНОГО РАКУ	28
22	<i>Лазарук В.В., Філін І.</i> МЕДСЕСТРИНСЬКИЙ ОНКОСКРИНІНГ НА КОЛОРЕКТАЛЬНИЙ РАК	29
23	<i>Макєєва Н.І., Коваль В.А., Цимбал В.М.</i> ДІАГНОСТИЧНЕ ТА ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ СПРОГРАФІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У ДІТЕЙ ІЗ ГОСТРОЮ ЛЕЙКЕМІЄЮ	30
24	<i>Мишина Н.В., Попова Д.Д.</i> МІНЕРАЛЬНА ЩІЛЬНІСТЬ КІСТОК У ДІТЕЙ З ХРОНІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	31
25	<i>Мойсей Л.В., Горбатюк І.Б.</i> ДОСВІД ВЕДЕННЯ КАШЛЮКА У НЕОНАТАЛЬНОМУ ВІЦІ	33
26	<i>Москалюк Г.А., Беженар Р.В.</i> ПРІОРИТЕТНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	34
27	<i>Мужановський В.Ю.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МАРКЕРІВ МЕТАБОЛІЗМУ З ПОКАЗНИКАМИ ГЕМОДИНАМІКИ У ФІЗИЧНО АКТИВНИХ ХЛОПЦІВ-ПІДЛІТКІВ	35
28	<i>Музика О.О., Слободянюк О.Л., Волошин К.В., Шлеєнкова Г.О., Цюра О.М.</i> ОПИТУВАЛЬНИК SIBDQ У ДІАГНОСТИЦІ GERX У ШКОЛЯРІВ	37
29	<i>Наконечна Х.Б.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ГАСТРОДУОДЕНАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ, ГІПОВІТАМІНОЗУ D ТА ПОЛІМОРФІЗМУ VDR-ГЕНА У ДІТЕЙ	38
30	<i>Нікольська О.С., Леляго Г.В., Волошин К.В.</i> ЗАСТОСУВАННЯ LMS MOODLE В ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО НАПИСАННЯ ТЕСТОВИХ ІСПИТІВ З ПЕДІАТРІЇ	39
31	<i>Поливкан М.І.</i> АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ПРЕ- ТА ПРОБІОТИКІВ У ДІТЕЙ ПІСЛЯ ПРОВЕДЕНОЇ АПЕНДЕКТОМІЇ	40
32	<i>Продан О.В.</i> МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ РОЗВИТКУ ВИРАЗКИ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ В ДІТЕЙ	42
33	<i>Продан О.В., Чаглей Ю.Г.</i> КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ-БАКАЛАВРА ДО КЛІНІКО-ГЕНЕАЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ВИРАЗКУ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	43
34	<i>Ращупкіна З.Е., Колісник В.О.</i> РИЗИК ПРИРОСТУ РОЗЛАДІВ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ	44
35	<i>Рева К.О., Ащеулов О.М.</i> ВПЛИВ ХРОНІЧНИХ СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ НА СТАН ІМУННОГО СТАТУСУ ДІТЕЙ	46
36	<i>Решко А.І., Рудан К.В.</i> ОЦІНКА ТЯЖКОСТІ БРОНХІОЛІТУ В ДІТЕЙ ЗА КЛІНІЧНИМИ КРИТЕРІЯМИ З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ РИЗИКУ	47

ВПЛИВ ХРОНІЧНИХ СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ НА СТАН ІМУННОГО СТАТУСУ ДІТЕЙ

Рева К.О., Ащеулов О.М.

Харківський національний медичний університет

Кафедра пропедевтики педіатрії

Актуальність. Стрес – реакція організму на подразнення, де подразником є ситуація. Більшість дітей сьогодні перебуває під впливом стресу, оскільки посилюється психічна діяльність дитини у зв'язку з воєнною агресією. За рахунок цього виникає гостре та хронічне перенапруження фізіологічних систем організму під впливом емоційних чинників. Діти по-різному реагують на стрес залежно від індивідуальних якостей і навичок управління собою. Школярі молодших класів не можуть повною мірою пояснити свої почуття. Проте, ендогенний вплив стресу може бути неявний та мати різноманітні прояви на безліч систем організму. Одним з них є дисфункція імунної системи – клінічно маніфестне імунне порушення, верифіковане за результатами імунологічних лабораторних досліджень в динаміці, а також за анамнестичними критеріями, яке не притаманне віку, особливостям чи стадії розвитку патологічного процесу або лікуванню.

Мета дослідження: дослідити та проаналізувати зміни, які впливають на стан імунної системи у дітей за час повномасштабної війни.

Матеріали та методи. Для оцінки стану імунної системи дітей були відібрані певні критерії гуморальної ланки (IgA, IgM, IgG) та клітинної ланки (Т-лімфоцити CD4, CD8, CD16) імунітету. Задля визначення рівнів стресу використано стандартизований опитувальник Revised Child Impact of Events Scale (CRIES-8). Опитувальник CRIES-8 дозволений власником авторських прав, фундацією «Діти і війна» для вільного використання фахівцями по всьому світові. При реалізації поставленої мети було використано різні методи дослідження, зокрема: аналітичний, описовий, зіставний та соціологічне опитування у форматі Google Forms. Було опитано 36 дітей, з них 16 хлопчиків та 20 дівчат віком від 8 до 12 років, які мешкають у Харківському регіоні та протягом 2024 року отримували лікування щодо захворювань інфекційного генезу у поєднанні з вторинними імунодефіцитами.

Результати. Встановлено, що у дітей на тлі стресових факторів виникають стійкі порушення імунної системи. Рівні стресу у дітей, які приймали участь в дослідженні були на рівні $20,1 \pm 0,6$ балів (хлопчики – $21,3 \pm 0,7$ балів, дівчата – $19,7 \pm 0,4$ балів), що відповідає активному стресовому впливу у гострому періоді. Під час лікування відбувалося достовірне ураження клітинної ланки, а саме зниження рівнів Т-лімфоцитів CD4 до $0,6 \pm 0,1 \times 10^9/\text{л}$, CD8 до $0,24 \pm 0,08 \times 10^9/\text{л}$, CD16 до $0,039 \pm 0,002 \times 10^9/\text{л}$. У патологічний процес було залучено і гуморальну ланку: рівні IgA становили $0,5 \pm 0,08$ г/л, IgG – $5,1 \pm 0,8$ г/л, IgM – $0,35 \pm 0,12$ г/л. При анкетуванні через 6 місяців зміни стресу мали незначну, проте позитивну динаміку. За CRIES-8 рівень стресу становив $18,8 \pm 0,7$ балів (хлопчики – $19,6 \pm 0,5$ балів, дівчата – $17,5 \pm 0,7$ балів). З боку імунної системи спостерігалися наступні зміни: показники гуморальної ланки прийшли до нормальних вікових показників, натомість з боку клітинної ланки імунітету спостерігалася тривала депресія показників. А саме рівні Т-лімфоцитів CD4 становили $0,64 \pm 0,08 \times 10^9/\text{л}$, CD8 – $0,27 \pm 0,07 \times 10^9/\text{л}$, CD16 – $0,045 \pm 0,004 \times 10^9/\text{л}$.

Висновки. У дітей на тлі дії стресових факторів виникають стійкі порушення імунної системи. Навіть через 6 місяців після перших порушень та зниження рівню стресу, зберігаються тривалі зміни імунного статусу (достовірне зниження рівнів Т-лімфоцитів CD3, CD8, CD 16). Задля попередження подальшого розвитку вторинних імунодефіцитів і активації на цьому тлі автозапальних або автоімунних захворювань, а також для вибору

лікувальної тактики і подальшого ведення хворого, рекомендовано проводити оцінку рівню стресу.

ОЦІНКА ТЯЖКОСТІ БРОНХІОЛІТУ В ДІТЕЙ ЗА КЛІНІЧНИМИ КРИТЕРІЯМИ З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ РИЗИКУ

Решко А І., Рудан К.В.

**Буковинський державний медичний університет
Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб**

Актуальність. Бронхіоліт (Б) - це гостра респіраторна інфекція, яка може спричинити респіраторний дистрес або дихальну недостатність в немовлят. Б залишається однією з основних причин госпіталізації у віковій групі до двох років життя через тяжкість клінічних проявів.

Мета: визначити клінічні характеристики Б, найбільш значущі в оцінці тяжкості стану дітей при поступленні.

Матеріали та методи. Було проведено ретроспективний аналіз 69 історій хвороб дітей з діагнозом Б. Середній вік госпіталізованих дітей становив $1,96 \pm 1,05$ місяці, середня тривалість госпіталізації становила $8,4 \pm 2,9$ днів (min-max: 4-22), діти були госпіталізовані на $3,8 \pm 2,5$ день хвороби, у когорті було 46 хлопчиків та 23 дівчинки. 37,7% дітей знаходились на штучному годуванні, 47,7% не були щеплені або щеплені з порушенням календаря, 34,8% пацієнтів були з родин із трьома і більше дітей, у 30,4% в анамнезі існував контакт з родичами, хворими на ГРЗ. Статистичний аналіз проводили за допомогою програми STATISTICA10.

Результати. У 24,6% дітей при поступленні було констатовано тяжкий стан, у решти – середньотяжкий. Діти з тяжким станом при поступленні не різнилися із референтною групою за тривалістю перебування у стаціонарі ($8,6 \pm 1,8$ проти $8,4 \pm 3,2$ днів) та позитивним епіданамнезом (29 проти 32% випадків). Водночас, за тяжкого стану при поступленні, діти здебільшого надходили з багатодітних родин (70% проти 24%); з порушеним станом свідомості (роздратованість, болісний плач або летаргічність: 70,5 проти 20%); наявністю епізодів апное (5,9% проти 0), тахіпное (за критеріями ВООЗ: 40% проти 0), в'ялості та порушень апетиту (47,1 проти 18%), втягнень грудної клітки (76,5 проти 34%), змін кольору шкіри (100 проти 52%). У дітей з тяжким станом, хворих на Б, достовірно вищими при поступленні були частота дихань та серцевих скорочень на хв ($54,1 \pm 9,7$ проти $44,1 \pm 3,7$ та $158,1 \pm 15,0$ проти $144,7 \pm 6,0$, $p < 0,001$), а також нижчим – показник сатурації – $88,2 \pm 9,9$ проти $94,4 \pm 2,2$, $p < 0,002$.

З тяжкістю стану прямо слабко ($r = 0,24 - 0,30$) асоціювали такі клінічні ознаки, як епізоди апное, відсутність апетиту і зміна кольору шкіри при надходженні в стаціонар. Наступні клінічні ознаки знаходились у кореляційному зв'язку помірної сили ($0,31 - 0,7$) з тяжким станом дітей з Б: втягнення грудної клітки, порушення стану свідомості, частота серцевих скорочень, показники черезшкірної сатурації, наявність тахіпное, частота дихань. Жодні клінічні ознаки не знаходились у прямому сильному кореляційному зв'язку (більше $0,7$) з тяжким станом дітей.

Проблемним аспектом об'єктивізації оцінки тяжкості стану дітей було те, що його обґрунтування істотно залежало від індивідуальних особливостей ведення лікарем медичної документації. Зокрема, випадки відсутньої оцінки в медичній документації щодо стану свідомості становили 50,7%, втягнень грудної клітки - 52,2%, роздувань крил носу – 95,7%,